röviden

Kiengedték Királynét

● Tatabánya (MTI)

Immár nem szorul kórházi kezelésre *Király Lászlóné,* a tatabányai brikettgyár munkástanácsának elnöke, aki – mint ismert – 1997. december 31-e és ez év január 15-e között éhségsztrájkot folytatott munkahelye gyanúsan szövevényes, és a kollektívának egyértelműen kárt okozó privatizációja kivizsgálása érdekében. A szakszervezeti tisztségviselőt egyhetes kivizsgálás és felerősítés után kiengedték a tatabányai Szent Borbála Kórházból. Király Lászlóné országos visszhangot kiváltó tiltakozó akcióját amiatt kezdte el, mert 150 munkatársa immár másfél év eltelte után sem kapta meg a gyár magánosítása miatt nekik járó végkielégítést. Királyné a több mint kéthetes éhségsztrájk alatt 12 kilogrammot vesztett testsúlyából.

Múzeumszépítés

● Karcag (MTI)

Felújítják Karcag egyik jellegzetes műemlékét, a Győrffy István Nagykun Múzeumot. Az 1830 körül klasszicista stíluban emelt épületet múzeumként csak 1973-tól jegyzik; előtte kúriaként ismerték, a II. világháború alatt hadikórház volt, majd a helyi kórház sebészetének adott otthont új kórház megépítéséig. A nagyon is időszerű felújítást az tette lehetővé, hogy az önkormányzat a megyei területfejlesztési tanácstól 11,5 millió forintos támogatást nyert el e célra; a pénzt saját erőből 4,9 millió forinttal egészíti ki.

Történelmi emlékhely

● Zalavár (MTI)

Az ópusztaszerihez hasonló történelmi emlékhelyet alakítanak ki 2000-re Zalaváron, a község melletti várszigeti övezetben. A mintegy tíz hektárnyi területen több nevezetes építmény található, így a Szent István alapította récéskúti bazilika romjai, az ő nevét viselő és az eredeti alapokon másfél éve újjáépített Árpád-kori kápolna, valamint a szláv írásbeliséget megteremtő és egykor itt tevékenykedő Cirill és Metód emlékműve. A szigeten kap helyet a már készülő Szent László-szobor, *Szabolcs Péter* Munkácsy-díjas szobrászművész alkotása.

Átmeneti szállás

● Székesfehérvár (MTI)

Az átmenetileg nehéz helyzetbe került anyák és gyermekeik számára teremtett ideiglenes otthont Székesfehérvárott az önkormányzat és a városi krízisközpont. A szerdán felavatott átmeneti szállást egy eddig óvodaként működő, kihasználatlan épület átalakításával hozták létre. Benne hat szobát rendeztek be, ahol három hónapig, illetve nagyon indokolt esetben fél -egy évig lakhatnak a rászorultak. Gondjaik megoldásában a krízisközpont szakemberei, illetve szociális munkások segítik őket. A beruházás 10 millió forintba került; felét az önkormányzat állta, a másik felét különböző pályázatok révén szerezték meg.

● *Temesvár polgármestere előre tekint*

A forradalmi nimbusz és a realitások

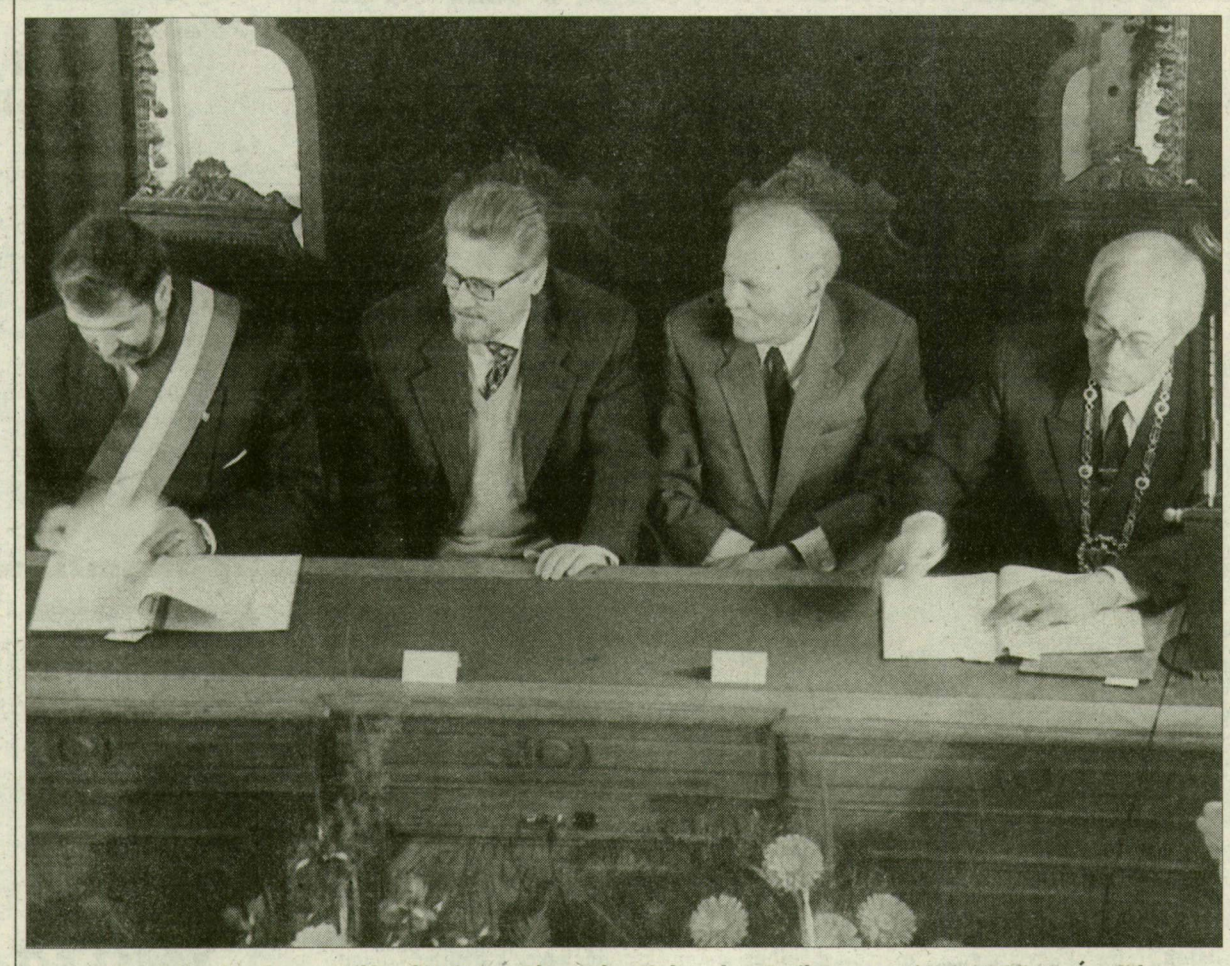

A testvérvárosi szerződés aláírásán: Gheorghe Ciuhandru, Emil Constantinescu, Göncz Árpád és Szalay István. *(Fotó: Enyedi Zoltán)*

Gheorghe Ciuhandru, Temesvár polgármestere a város szülötte. A műszaki tudományok doktora, ötvenéves. A német tannyelvű Lenau Líceumban érettségizett, majd a helyi műszaki egyetem építészeti karán szerzett diplomát, ahol jelenleg docens. A kormányon lévő Nemzeti és Keresztény Demokrata Parasztpárt Temes megyei szervezetének elnöke. Másfél esztendeje Temesvár első embere.

● *Polgármester úr! Egyesek szemében a lengyelországi Gdansk mellett az elmúlt évtized Európájának egyetlen igazi „forradalmi" városa Temesvár volt. A gazdasági gondok koptatóján és kaptatóján mit őrzött meg lendületéből a város?*

– Mindent, amit a mi körülményeink között lehetett. Az 1989. decemberi forradalom után minden lényeges, történelmi romániai politikai kezdeményezés Temesvárról indult. Ezek közül a legfontosabb a Temesvári Kiáltvány volt, melynek óriási szerepet tulajdonítok a pártállam társadalmi és gazdasági viszonyainak leépítésében. A legfontosabb azonban a temesvári polgárok mentalitása – az én polgártársaim, akiknek köszönhetően elfoglalhattam a polgármesteri széket, egy emberként igénylik a változást, a csatlakozást Európához.

● *A forradalmi nimbuszból eredően hány testvérvárosi kapcsolatot sikerült kialakítania Temesvárnak?*

– A németországi Karlsruhe, a franciaországi Mulhouse és az olaszországi Faenza a testvérvárosunk. A múltból örököltük a partneri viszonyt az egykori „NDK-s" Gerával, és semmi sem indokolta ennek az elhanyagolását.

● *Szeged városát – Algyő kiválása után – 166 ezer 156 polgár lakja; a két egyetem és főiskola, a vállalatok és a vállalkozások milyen „testvéri" kapcsolatokra számíthatnak az Ön véleménye szerint a Temesváron élőkkel? Milyen kiaknázandó lehetőségekre szeretné felhívni a figyelmet?*

– Temesvár lakossága jelenleg 417 ezer fő. A népesség száma dinamikusan nő – az 1990-es népszámláláskor még csak 330 ezer lakosa volt a városnak. Négy állami és három magánegyetemünkön harmincezer diák tanul. Műszaki oktatásunk nemzetközileg is elismert. Ezzel összefügg az a tény, hogy Románián belül Temesvár ipara fejlődik a legdinamikusabban, s hogy nálunk a legalacsonyabb a munkanélküliség. A város gép-, vegyi-, elektronikai- és textilipara a magánosítás körülményei között is életképes, egyes iparágak fejlődőképesek. Magánvállalkozóink ötletgazdagok és várják az együttműködési ajánlatokat. A művelődés és a sport területén is számos lehetőséget látok a egyeztetésre. Ne feledje: Temesváron működik a magyar színház! Ami a két városvezetés közötti kapcsolatokat illeti, már látjuk, mit nyerhetünk a városgazdák tapasztalatcseréjéből. Nekem meggyőződésem, hogy a Duna–Tisza–Maros eurorégió három nagyvárosa, Szeged, Újvidék és Temesvár olyan tengelyt alkothat, melynek mentén mindenki gyarapodik.

● *Polgármester úr! Lát lehetőséget a „népi politizálásra"?*

– Csakis ennek a reményében fogadtuk el az „alulról indult" akciót – előzőleg szegedi és temesvári intézmények, egyesületek és polgárok egyéni kezdeményezése előzte meg azokat a konkrét tárgyalásokat, amelyek a testvérvárosi kapcsolat megfogalmazásához és kialakításához vezettek. A valódi „népi politizálás" az Őscsanád–Kiszombor határátkelőhely megnyitásával kapna korlátlan teret. Ezt a magunk részéről rendszeresen szorgalmazzuk. S ha már itt tartunk, engedje meg: kihasználom az alkalmat, hogy üdvözöljem lapjuk Temesváron bármikor szeretettel várt olvasóit – velük egyetemben minden szegedit, s az itt élő románokat.

Pataki Sándor

● *A közgyűlés fegyelmi eljárást indított*

Érte-e anyagi kár a megyét?

Az utóbbi hónapokban különösen sok szóbeszéd lengte körül a Csongrád megyei önkormányzat különböző gazdasági társaságokban való tulajdonszerzésének körülményeit. Lényegében ennek tisztázását szolgálta a tegnapi rendkívüli, a nyilvánosság teljes kizárásával megtartott közgyűlés, ahol – két megyei vezető személyét érintően – felmerült a fegyelmi felelősségrevonás kérdése is.

Mint megtudtuk, az Állami Számvevőszék megvizsgálta az államháztartáson kívül működő Csongrád megyei önkormányzati vagyon hasznosítását. *Ennek során azonban számos hiányosságra is fény derült.* A testületnek ezután két lehetősége volt: tudomásul veszi a jelentést és elindít egy tisztázó fegyelmi vizsgálatot, vagy „lesöpri" az asztalról a felvetett kérdéseket. A képviselők az előbbi szerint jártak el, annak érdekében, hogy kiderüljön: *érte-e anyagi kár a megyét vagy sem.* Emellett természetesen szeretnék megismerni a két gazdasági társaságban lévő *megyei önkormányzati üzletrészek szerzésének körülményeit,* az azzal kapcsolatban személyesen közreműködő(k) szerepét. Mivel a megyét érintő, esetleg több milliós fizetési kötelezettségekről szintén szó lehet, végre szeretnének erről is korrekt pénzügyi „képet" kapni. A választások közeledtével mindezt azért is tartották fontosnak, hogy a felmerült hibák, netán törvénysértések – ezeket ugyanis részben még bizonyítani kell – *ne lehessenek majd a későbbi politikai csatározások eszközei.*

Sőt: annak ellenére, hogy a pénzügyi döntések mindig magukban foglalnak bizonyos kockázati tényezőt, a közgyűlés nem hunyhat szemet a számviteli törvény megsértése, vagy a vizsgálat eredményeként felmerült egyéb önkormányzati vagyongazdálkodási hiányosságok felett. Akkor sem tehetik ezt, ha azok zöme netán pótolható. *Ezért a zárt ülésen döntés született egy háromtagú vizsgálóbizottság felállításáról, amely tagjainak nevét a zárt ülés szabályaira való tekintettel nem árulták el.* Ennek feladata lesz, hogy a törvényben rendelkezésre álló határidőn – legkésőbb egy hónapon belül – tisztázza a felmerült problémákkal kapcsolatos kérdéseket. Természetesen az máris kimondható: ha minden kétséget kizáróan be is bizonyosodna a kötelességszegés – törvényi, önkormányzati –, az egészen más jelentőséget kap akkor, ha a történtek netán összefüggésbe hozhatók a megyének okozott kárral. A közgyűlés éppen ezért, a felelősségek tisztázása érdekében – az érintettek saját kérését is figyelembe véve – *fegyelmi eljárás indítását határozta el.* Azt szintén sikerült megtudnunk, hogy a február 5-ei közgyűlésen szó lesz majd az egyik gazdasági társasági tagságból adódó pénzügyi kötelezettség teljesíthetőségének kérdéséről is.

N. Rácz Judit

jegyzet

Számzsák

Megéltünk mi már olyan időket, amikor igyekeztünk a sorok közül kiolvasni a valós információkat. Hihetné hát az ember, hogy könnyen boldogulunk olyan számokkal, amelyek például elmondják: Magyarországon immár 804 ezer gazdasági szervezet dolgozik, ezek 33 százaléka társas, 50 százalékuk egyéni vállalkozás, 7 százalék pedig szólíttassék, mondjuk, nonprofitnak. Ám hiába hívja harcba összes leleményét a polgár, a statisztikai hivatal által nyakunkba zúdított adathalmazból képtelenség kideríteni – nemzetgazdaságunk valóban szökkent-é egyet a Kánaán irányába, vagy változatlanul csak tocsogunk szegénységünk sarában.

A számerdő sűrűjéből mindössze egyetlen könnyen érthető tényt dolgoz föl azonnal az agy: a társaságok számának emelkedése minden nemzetgazdasági ágat érintett, de legnagyobb mértékben mégis a kereskedelemben és a szolgáltatási ágazatokban éreztette hatását.

A Tisza–Maros szögletében ezzel a megállapítással aligha szállhatunk vitába. Vagyis örömmel fogadhatjuk a tényt: újfent több autót szorítottak ki a garázsboltok, van már ott is áruház, ahol vevő érkezésére (de leginkább pénzére...) hiába is várnak. S talán elaraszoltunk abba a világba, amelyikben egy televízió megreparálása, egy csaptelep kicserélése érdekében nem kell tértölelő támadásokat indítani.

De vajon meddig kóborolhatunk még a számok labirintusában ahhoz, hogy a dél-alföldi régió zöld mezején is épüljön egy-két termelő beruházás? Hogy meglássuk, miként tápászkodik fel mély gödréből mondjuk az építőipar, s a pénztárcák duzzadásán érezzük: most kezdtek ám friss munkálkodásba a felújított üzemcsarnokokba telepített gépek. Nem kíván a szegedi körzetben senki pirospozsgás munkasikereket hazudó nagy mamutcégeket. De könnyen belátható azok igazsága, akik úgy vélik: az ezerszer irigyelt Észak-Dunántúl föllendülése sokkal inkább az oda települt üzemeknek, mintsem a minden sarkot elfoglaló diszkontoknak köszönhető.

Akkor tehát hány évet is kell még várnia a mi régiónknak erre a gyáresélyre? Nos, hiába forgattam ki a számok zsákját, ilyen adattal nem találkoztam. Sebaj, majd szállítják a választási ígérgetések heteiben...

Bátyi Zoltán

Csökkent az egyéni vállalkozók száma

● Budapest (MTI)

A múlt év végén mintegy 804 ezer gazdasági szervezet működött Magyarországon. A működő vállalkozások száma tavaly 9.325-tel, azaz több mint 1 százalékkal növekedett – közölte szerdán a Központi Statisztikai Hivatal.

A KSH tájékoztatója leszögezi: „A számbeli gyarapodás csak a társas vállalkozások körét érintette, az egyéni vállalkozások száma ugyanis csökkent a múlt évben." A gazdasági szervezetek 33 százaléka társas, 50 százaléka pedig egyéni vállalkozás volt, 7 százalékuk működött nonprofit, 2 százalékuk pedig költségvetési szervezetként.

A működő vállalkozások 37 százalékát kitevő társas vállalkozások száma az év utolsó napján 42.473-mal (19 százalékkal) mutatott többet, mint az év első napján. A közlemény tájékoztat arról, hogy a növekedés hónapról hónapra folyamatos volt, noha az első félév 26 ezres emelkedéséhez képest a második félévé csupán 16 ezret mutat. A társas vállalkozásokon belül a korlátolt felelősségű társaságok számának egész évi egyenletes növekedési üteme meghaladta a betéti társaságokét. A társaságok számának emelkedése valamennyi nemzetgazdasági ágat érintett, de legnagyobb mértékben mégis a kereskedelem, javítás és az ingatlanügyek, egyéb szolgáltatás ágazatokban éreztette hatását. A működő társas vállalkozások száma valamennyi létszámkategóriában növekedett, de az arányok nem változtak. A társaságok 91 százaléka továbbra is 11 főnél kevesebb létszámmal működik. Az egyéni vállalkozások számának első negyedévi 9 százalékos fogyását lassú növekedés követte, így az év végi egyenleg 7 százalékos csökkenést mutat. A vállalkozások megszüntetésének aránya a mellékfoglalkozásúak körében volt a legmagasabb, ahol 22 százalékos csökkenést eredményezett. Fő tevékenysége szerint a legtöbb működő egyéni vállalkozás a társaságokhoz hasonlóan a kereskedelem, javítás és az ingatlanügyletek, egyéb szolgáltatás területén tevékenykedett. Székhely szerinti megoszlás alapján a működő vállalkozások száma a közép-magyarországi és a dél-dunántúli régióban emelkedett, az ország többi részén viszont csökkent. Az elmúlt évben a legnagyobb mértékű növekedés a fővárosban (szám szerint 10.923), csökkenés pedig Fejér megyében (1689) volt tapasztalható.

A vállalkozói aktivitást kifejező mutató, azaz az ezer lakosra jutó működő vállalkozások száma a 72-es átlag felett van Budapesten (114), Zala (77), Csongrád (76), valamint Pest (74) megyében.